

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 3 korona.
 Készen: Félre 12
 Debrecen: Negyedévre 5
 Készen: Félre 20

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyezmény ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

A honvédelmi miniszter szava.

— jan. 31.

Ha közjogi ellenzékünknek a katonai javaslatokkal szemben követett ellenállás nem öncél — és nem hisszük, hogy az legyen — ha valóban főleg Magyarország biztonságára és a nemzeti gondolat fejlesztésére gondol, akkor Fejérváry báró honvédelmi miniszter szerdai beszédét igen szívesen kell üdvözlölnie, akkor neki magának hozzá kell járulnia, hogy a katonai javaslatok letárgyalása lehetőleg gyorsítottassék.

A honvédelmi miniszter mindezek előtt kijelentette, hogy a kormány a póttartalék behívásáról lemond, hogy tehát már biztosított jogok sértéséről többé szó nem lehet.

Kijelentette továbbá, hogy a nemzeti címer- és zászló kérdésének elintézésével komolyan foglalkoznak és a katonai büntető perrendtartás reformja annyira haladt, hogy a megfelelő tervezetet, mely most az igazságügyi miniszteriumok-

nál van, még a nyár folyamán a nyilvánosság elé lehet terjeszteni. Mindezek a közjogi ellenzék kívánatai voltak, ezek szintén okai voltak annak hogy oly erélyes ellenállást szervezett a katonai javaslatok ellen.

Mert hogy az önálló magyar hadsereg fellállítására vonatkozó közjogi kívánságai már most számba vétessenek, erre bizonynyal maga sem gondolt komolyan.

Fel kell tehát tennünk, hogy a tárgyalás alatt levő törvényjavaslat felett való határozathozatal ellen nem fog jelentős nehézségeket emelni — persze elvi álláspontja fenntartása mellett. Mindezt ígéret betartása mellett maga Fejérváry báró foglalt állást, annak hangsúlyozásával, hogy ezt először teszi, ami bizonynyal nem tűr többé kételyt arra nézve, hogy ez ígéret fokozatosan teljesedésbe mennek.

De ennek valóban meg is kell történni.

A póttartalék behívásáról való lemondás már meg is történt. De a

katonai büntető perrendtartásnak is meg kell valahára pillantania a napvilágot. Harminchat esztendő elég idő az előkészítésre. Miután ugy a francia, mint a német hadsereg szervezetben és a bajor katonai büntető perrendtartásban megvannak a megfelelő minták, valóban lehetetlen okot találni, mely a további halogatást igazolhatná. Hasonlóképpen vagyunk ő felsége ama kéziratával, mely már az 1868. év augusztus havában kelt és a magyar tisztek beosztására vonatkozik.

Arra való a rendelet, hogy betartassék, királyunk aláírását hordja magán és a mily őszintén adatott, lelkiismeretesen teljesíteni is kell azt. A tárgyalás alatt levő védtörvények, ha még oly sürgős is elintézésük, mégis csak provizóriumot képeznek, előkészítő állapotot a védtörvénynek a jövő évben kezdendő újjászervezése számára. A legjobb mód, e védtörvény iránt az ország minden részében, a Ház valamennyi pártja közt a megfelelő jóakaró hangulat keltésére a foko-

A póruljárt.

A Szabadság számára írta: **Vértessy Gyula.**

Persze önök, t. olvasók, azt hiszik, hogy egy jól megtermett, csinos legénynek, ha felteszi magában a farsang elején, hogy májusra jegyet vált egy gazdag leányzóval — hát ez minden esetben sikerül.

Azt hiszik, hogy a parthie-hajhászó legények szerepe szerfölött egyszerű és kényelmes. Pedig rémitő csalódásban méltóztatnak lenni!

Igaz ugyan, hogy eddig én is úgy voltam. Mindig csak irigykedtem azokra a szerencsés természetű emberekre, akik a telegényi, gazdag A. lapoktól és a bejegyzésektől mentes C. lapoktól esnek szerelembe és a kik le tudják esendesíteni a szívüket, — bármily erősen kezdjen is az — dobogni és bármilyen szép leányért is — azzal, hogy szegény, nem lehet elvenni!

Igen, irigykedtem az ugynevezett okos szerelmesekre. Az utjokat csupa rózsákkal telehintettnek láttam. Küzdelmüket csekélynek, győzelmüket biztosnak, fáradságukat semminek.

A Gerlay Feri bus esete óta azonban méltányló tisztelettel viseltetem az okos szerelmesek iránt, mert nyilvánvaló kezd elöttem lenni, hogy gyakran azok

sem sokkal okosabbak az ostoba, önzetlen szerelmeseknél.

Szegény Feri barátom bus története, szolgáljon tanulságtételül és egyszerismint tilalomfául az ostoba szerelem ösvénye előtt . . .

Mikoriban az újságok először kezdtek irogatni nap nap után, hogy a jurista-bál rendező bizottsága lázas tevékenységet fejt ki a bál érdekében, mely előreláthatólag a farsangnak, nemesak sorra legelső, hanem legelidebb bálja is lesz — akkoriban történt, hogy egyszer vacsora után, az én kedves cimborám: Gerlay Feri nagy jókedvvel húzott elő az írásai közül (kontók, váltók, ügyvédi megintések, sommás végzések és fizetési meghagyások) egy levelet, melyben egyik távoli rokona, valami Mátyás bácsi, rokoni szeretettel és a bálózó fiatalság köreiben való befolyásában bizva — tudomására hozza Ferinek, hogy a Magduskát felhozza az anyjuk bálozni, meg egy kiesít mulatni.

. . . Tudod, kedves öcsém, — írta az öreg — nem lehet ezzel az asszony-népséggel birni, ha egyszer megkötöd magát A. fejükbe vesznek valamit és azt nem lehet onnan kikergetni.

Most is az asszony összeaprehendált a patikárussal, a ki a minap az oszonnáján nem ötleteltte maga mellé a kanapéra, hanem a csalomjai patikus felesé-

gét, és e miatt kijelentette, hogy arra a piknikre nem megy el, amint a patikáriusné akar rendezni.

— Különbben is Pesten fogunk farsangolni!

Szörül-szóra ezt mondta neki, mikor eljött őt meghívni a „piknikrendező bizottság alakuló közgyűlésére.”

Ezt mondta, pedig azelőtt eszéágában se volt a Pestre való menetel, ekkor jutott csak az eszébe hirtelen.

De hát kimondta és visszaszívni nem akarta. Hiába volt mindeu kérésem hogy tegyen le erről a tervéről.

— Nem két hónapig fönt leszünk, majd megmutatom én ezeknek a bugrisoknak, hogy kik vagyunk! Szóval öcsém mennek!

Azt, hogy mindezeket ne irjam meg neked előre, a lelkemre kötötték ugyan, (hogyis ne, hogy még azt higye, hogy nélküle nem mulat jól a Magduska!) de én bizony megirom neked lelkem öcsém, sőt még külön is fölkerlek, hogy táncosokról azután gondoskodj!

A főmotoszt különben is úgy hiszem, hogy te adtad meg nekik! Emlékezzél csak vissza mikor a nyáron lent voltál, miesoda lelkesedéssel beszéltél a pesti bálokról, meg a jourokról, meg az ördög tudja mikről . . .

(— Tudod adtam a viveurt, aki ugy él itt Pesten mint valami kis király!)

zatosan előrehaladó, de határozott teljesítése mindazoknak a kívánalmaknak, melyeket a pártok a hadügyi kormányzat iránt emelnek és amelynek a hadsereg egységes jellemének megóvása mellett a jogos nemzeti érzést is számba veszik.

Ennek teljesedéséért kezesedik most a honvédelmi miniszter szava is és ezért szabad remélnünk, hogy az ellenzék jobb belátáshoz tér nem sokára.

— jan. 31.

— **Báró Kaas Ivor képviselő.** Zsámbokrétről jelentik: Kaas Ivor bárót néppárti programmal egyhangulag megválasztották a kerület orsz. képviselőjévé.

— **Vicinális javaslatok.** A Láng Lajos miniszter által tegnap benyújtott vicinális javaslatok között volt a b.-csabavésztfői és a balatonmelléki tapolca-keszthelyi h. é. vasutakról szóló javaslat is.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, január 30.

A közönség fokozott érdeklődéssel viseltetik az ülések iránt. Ma is mindkét emeleti karzat telve volt szebbnél-szebb hölgyekkel, sokan közülök alig is aludtak, meglátszott rajtuk, hogy farsang van és az éjjel zene mellett mulattak.

Pedig a mai ülés sem hozott semmi

szenzációt, de érdekességet sem. Mert igaz ugyan, hogy Hieronymi Károly, volt belügyminiszter valóban és lenni nagy figyelemmel hallgatott beszédet mondott, de oly halkán, hogy a teremben sem volt mindenütt hallható.

Hieronyminak nagy készütsége és tudása olyan tekintélyt biztosított, hogy az ellenzék is le tudja bilincselni. Innen van, hogy bár sok, az ellenzéknek nem tetsző igazságot mondott ki, mégis türelemmel és majdnem közbeszólások nélkül hallgatta meg az ellenzék is. Végül pedig az egész jobboldal tüntetőleg üdvozolta és sűrűn hallatszott:

— Okos beszéd volt!

Utána Darányi Ferenc egy kistermetű néppárti honatya beszélt egészen széleskörű hallgatóságnak. Annyi frázist mondott és annyi politikát hangoztatott, hogy a Ház több ízben felkacagott.

Szünet után *Bakonyi Samu* beszélt hosszasan.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Fejérváry Géza báró, Láng Lajos és Cseh Ervin.

Elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést és bemutatja a kérvényeket.

Láng Lajos kereskedelmi miniszter 3 vicinális javaslatot terjeszt be.

Következett a napirend.

A katonai javaslatok.

Hieronymi Károly: Annyi téves adatot és talán öntudatlanul elferdített állítást hallott az ellenzéki szónokoktól és Komjáthytól is, hogy azokat megjegyzés

nélkül nem hagyhatja. De valamennyit megcáfolni szinte lehetetlen. (Élénk helyeslés jobbról.) Elsőbb is Komjáthy számszerű adatait cáfolja, kijelenti, hogy nagyon téved az ellenzék, a mikor azt hiszi, hogy a jobboldal mindent megszavaz.

Endrey Gyula: Vaktában mindent megszavaznak.

Hieronymi: A jobboldal csak azt szavazza meg, a mi helyes és indokolt. A midőn a többi állam versenyez hadseregének fejlesztésében, Magyarország sem tehet egyebet, minthogy hadseregét fejlessze és gyarapítsa. Ezt az ország védelme s így legfőbb érdeke kívánja meg. Elismeri, hogy a mostani hadsereg nem minden tekintetben felel meg a nemzeti kívánalmaknak, de a pragmatika szankcióból folyó kötelezettségeket...

Barta Odön: Kölesönös védelem nem pragmatikai szankció!

Hieronymi: Nem szabad vegyelgálnunk. Magyarország épen úgy megkívánja a védelmet, mint Ausztria. (Zaj balról.)

Endrey: Félremagyarazzák a törvényt!

Hieronymi: Az 1867. XII. t.-cikk határozottan kimondja, hogy a hadsereg terheit csakis a magyar országgyűlés hozzájárulásával lehet felelni.

Barta Odön: Igen, ez benne van a törvényben, de nem tartják meg a gyakorlatban. Ez a baj! (Nagy zaj balról, helyeslés.)

Endrey: A törvényt nem sokat törődnek odaát!

Elnök esendre és türelemre kéri a baloldalt.

Hieronymi: A katonai iskolákról szólva, kifejti azt a meggyőződését, hogy az ezek ellen felhangzott panaszok nem felelnek meg a valóságnak. Az ellenzék azt mondja, hogy a magyarság közül

... Nos hát, ha beugrattad őket most már lelked rajta, hanem mulatnak jól! Azaz, hogy jaj lesz neked, ha ez megtörténik! Ha nem veded magad utána a táncosoknak, akkor kedves fiam, jobb ha nem kerülsz többé a szemem elé, mert ha száz diplomád lenne is, nem egy akkor is meglátszhatnak. Egyebekben stb.

Most is előttem van még a Gerlay Feri ragyogó arca, mikor ezt a levelet elolvasta!

— Barátom — kezdte azután — az öreg még hiszi, hogy egy leánynak, a kire hatszáz hold néz (a házasság után menten a fiataloké a vicsellői pusztá) még ülni is szabad a bálókban, vagy unatkozni csak egy pár percig is! Hogy isne! az lenne csak a bolond dolog! No pajtás, ezen a farsangon meg fogjuk az arany halaeskát. Hogy vonzódik hozzám azt eddig is tudtam, de most majd végkép meg fogom hódítani.

Tudod, nagyon imponál az a leányoknak, ha az emberről látják, hogy idefönt Pesten, a hol ők úgy szorongnak, itt valami az ember! El tudja őket látni táncosokkal, a cigány emelvénye alá viszi őket táncolni, per tu majd valamennyi fiatal emberrel, a cigánynak parancsol s a Hungáriában a pincérek a nevének szólítják s nagyságolják.

Nagy dolgok ezek barátom és iszonyuan imponálnak a leányoknak. Az ügyvédi diplomám nem imponál félannyit sem. Az igaz ugyan, hogy nem is ér egy fabatkát sem.

Bizony az nem is ért. És a ki a gavallér Gerlay Feri ügyvéd urat látta

odahaza, az ő szegényes, két szobás butorozott lakásán, hát bizony hamar tisztában lehetett azzal, hogy az az átkozott diploma nem a legjobban jövedelmezhet.

— Annyit se keresek veled, a menyinivel a régi adósságaim kamatait kifizethessem! — mondogatta sokszor elkeseredve.

Rózsás reménység szemüvegén át látta a jövőt.

— A kis Magdus halálosan belém szeret és akkor azután hiába protestál az öreg Mátyás bácsi, hogy ő nem nevelte a leányát, azaz nem gyűjtötte össze a maga ezer holdját holmi koldus fiskális számára. Igen, ezer, mert ha az öreg behunyja szemét, pedig még is csak valószínűbb, hogy ő hunyja be hamarabb — hát akkor a domonyi pusztá is a miénk lesz! Hej, barátom, csak egy kis okosság kell a szerelemben és boldog lehet az ember. Pláne Magduskával, a ki, a mellett, hogy gazdag leány, csinos is!

Igen, csak egy kis okosság. Hanem az mindég kevesebb van az emberben, mint kiki gondolná. Lám, Feri urnak is jobb lett volna, ha megelégedett volna a nyári hódítással és nem akarta volna bemutatni magát a kis Magdus előtt teljes fővárosi téli nagyságában.

Mert úgy áll a dolog, hogy egy szál fővárosi fiatalember mindég imponál a vidéken, de idefönt bizony, a többi között elvész az a nagy hatás.

Feri barátunk is belátta ezt, hanem akkor már későn volt.

Addig pedig rohant lefelé a parthivadások lejtőjén.

Mert ismétlem, ez az út nem vezet mindig lefelé.

A régi asztaltársaságunkat ott hagyta már jóval előbb, mint mikor Magduskák megérkeztek.

— Tudod, az embernek a nagyobb helyekre kell járni, hogy a pincérek ismerjék. Azt akarom, hogy ha Magduskákkal bemegyünk a Hungáriába vagy a Paanóniába, hát a János vagy a Feri hódolatteljes meghajlással üdvözljön és akarom tudni a neveiket is, mert csak jobban hangzik, ha az ember bizalmasan így rendel meg valamit:

— János, nézze, nekem hoz egy imperialfileét — de egész angolosan, tudja, ugy, a hogy szoktam.

S Gerlay barátunk úgy tett, a mint beszélte.

Elpártolt tőlünk. S körülbelül két hónap óta legfeljebb ha az utcán találkozunk néha.

De ott is alig lehetett vele beszélni. Mindig futot, rohant:

— Kérlek nem érek rá semmire. Futok a keztüshöz, onnan a szabóhoz.

— Vagy pedig színházi jegyekért, hangversenyjegyekért futott.

Szóval, mindig volt futni valója. Nem is szólva arról, hogy a virágkereskedésekben naponta legalább egyszer mindig ott lehetett látni nagyobb vagy kisebb csokrok rendelése közben.

Hát még a bálókön micsoda önfeláldozó munkát végzett. Nem elég, hogy a cigányokat már előzőleg lepénzelte, hogy rá kaesingasson a pimás, mikor huzza a csárdást; nem elég, hogy legalább hat tyukszempárbajt verekedett vé-

csak 15 százalék megy katonai iskolákba, ezzel szemben a statisztika azt mondja, hogy 20 százalék magyar katonatiszt kerül ki az iskolákból. Nem tudja, hogy honnan veszi az ellenzék az adatait, de a statisztika határozottan ellene szól azoknak. (Élénk helyeslés jobbról.)

Egyébként ő magának is ez a meggyőződése, hogy kevés magyar tiszt kerül ki az iskolákból. Azon kellene lenni, hogy a katonai pályára minél nagyobb számban menjenek ifjaink és ezért is nagy hiba, hogy a közvéleményben, illetve a közönségben nem hogy szimpátiát, hanem antipátiát keltenek az ellenzékiek. Ha több magyar ifju kerülne ki a tiszti iskolákból, több magyar katonai akadémiát is lehetne felállítani.

Pozsgai: Allítsanak fel azokból a milliókából, a melyeket most megszavaznak!

Hieronymyi: Most egyetlen milliót sem szavazunk meg!

Attér ezután a vezényszóra. A vezényszó szerinte a fegyelem egyik eszköze. A fegyelmet pedig fenn kell tartani, de bizonyos az is, hogy a katonának, hogy győzzön, lelkesedni kell. A lelkesedést pedig vezényszóval kommandírozni nem lehet. Legyen bár tehát a vezényszó német, csak a lelkesedés legyen magyar akkor nincs baj. (Tetszés jobbról.)

Abban a közös hadseregben, a melyet olyan előszeretettel támad egyre az ellenzék, a mi barátaink, testvéreink, fiaink szolgálnak és küzdenek ha kell. Nem lehet ezekről a mi véreinkről feltételezni azt, hogy elfelejtik a közös hadseregekben a nemzeti ideálokat. (Tetszés jobbról.)

A nemzeti feladatok mindenesetre növekednek idővel és e nemzeti feladatok közé sok olyan is tartozik, a mely a hadsereg fejlesztésével függ össze. A

nemzeti intézményeket fejleszteni kell és ezek fejlődésével fejlődik majd hadseregünk is. Abban a meggyőződésben szavazza meg a javaslatot és az ujoncmelést, hogy arra nemzeti védelem szempontjából szükségünk van és szükségünk van azért, mert meglevő kulturáinkat biztosítja és kulturális haladásunknak garanciákat ad. Közjogi viszonyainkat pedig ne bolygassuk minduntalan. (Élénk helyeslés jobbról.) Az egész jobboldal üdvözl.

Darányi Ferenc: Nem fogadja el a javaslatot közművelődési, közgazdasági és költségvetési szempontból. Hibáztatja a loavató bizottságot, hogy miért nem közvetlenül a termelőktől vásárolja a lovakat, azokat megkértesíti, más részről az államnak több költséget okoz.

A hadseregben humánusabban bánjanak a közlegényekkel. Ne vegyék el emberi méltóságukat. Hieronyminak azt az állítását, hogy nem baj, ha német is a vezényszó, csak a lelkesedés legyen magyar, szofizmának tartja.

Kubik Béla: Huncutság!

Darányi: Ausztria mindig a kigyó szerepét játszotta velünk szemben. (Derűtség.) Ezt a kigyó politikát csinálja a kormány. (Derűtség.) Ezt a kigyópolitikát csinálja Fejérváry. (Derűtség.)

Fejérváry miniszter: Nanananana! (Élénk általános derűtség.)

Darányi nem fogadja el a javaslatot.

Szünet után.

Bakonyi Samu kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el, hanem támogatja a beállított határozati javaslatokat. Ezután hosszasan polemizál Hieronymival, a ki ma kifogás nélküli magasztalójává szegődött a közös hadseregnek és a közös hadügyminiszterium kormányzati intézkedéseinek. Ha csak külső ellen-ségekkel volna dolgunk, — könnyű

volna a hadsereg kivánságaival foglalkozni, — de nekünk van egy évszázados közeli ellenségünk a melylyel szoros kapcsolatra kényszerít a többség akarata. Ezután hosszabban érvel a magyar önálló nemzeti hadsereg felállításával. Bakonyi végül határozati javaslatban követeli, hogy a magyar ezredek esküdjenek fel a magyar alkotmányra.

A vitát holnap folytatják.

KÖZIGAZGATÁS.

Városi közgyűlés.

M á s o d i k n a p.

— január 31.

Tegnap folytatták és be is fejezték a város január hónapi rendes közgyűlését. Lányha volt az érdeklődés; csupán az ős debreceni polgárság jelent meg nagyobb számmal.

Kovács József polgármester tegnap is a villámhárító szerepét töltötte be. Első nap a guti magfák ügyében óvta meg a várost attól a röstelni való rossz hírtől, hogy már-már hirhedt árverési és árlejtési hirdetményeinek megbízhatatlanságát újabb súlyos eset bizonyítsa. Tegnap meg a különféle bizottságok megalakítása során az elemi iskoláztatás ellenőrzésére tervbe vett bizottság természetes és méltányos összeállítására ellen hirtelen és ok nélkül felzudult felekezeti érzékenységet csillapította le s így megátolta a vallásügyi vita kitörését.

Reméljük, hogy a közeli rendkívüli közgyűlésig, amikor a felekezeti iskolák

gig, esakhogy Magduskával ott táncol hasson a zenekari emelvény előtt, a hol helyet nem igen szokott ugyan az ember találni, ellben oldalbalokéseket igen; mindez nem volt elég, de még ezenfelül, ugyszólván estéről estére végezte a futási, teendőket:

— Hová szaladsz?

— A Magdusnak limonádéért, táncrendért, az entrée-jeért, a négyesbeli táncosért — vagy a mama számára egy pohár vizért, legyezőért s az isten tudja, mi mindenért.

Az első időben mindezeket a megbízásokat örömtől ragyogó arccal hadarta el, többnyire így végezve:

— Boldog vagyok, a Magdus aranyos gyerek!

Az „aranyos gyerek“ hálás is volt. Egyik négyes alatt, a melyet vele táncoltam, nem győzte dicsérni Ferit.

— Pompás fiu ez a Feri, olyan szolgálatkész, derék ember, és olyan hüség, de olyan, mint valami...

— Mint valami?

A leány elpirult, aztán felkacagott (ekkor már olyan kiállhatatlan, nagyvárosias, kellemetlen kacagása volt):

— Mint valami kis kutya! Igazán kedves ember!

Azt nem mondtam el Ferinek, hogy kutyaszamba veszi őt a leány, csak azt, hogy el van ragadtatva jósága által.

Nos, ekkor látott azután még csak istenigazában hozzá.

Kutyább lett a kutyánál. Hüséges, ragaszkodó, szolgálatkész a végletekig, férfiu méltósága teljes megalázásáig.

A farsang utáni jouroknál, mert

Magdusék már jourokat is tartottak — ő olyan magassabb rangú szolgaszerepét vitte.

— Feri, hozzassa be kérem a teát? Szivarokról gondoskodott-e?

Kezdtünk gonyolódni fölötte. De ő fel sem vette.

— Majd én kacagok utoljára. Az eljegyzés meg lesz legközelebb.

Hanem a terminus csak huzódott. Egyszer azután Magdusék hazautaztak. Bizonyára Mátyás bácsi megelégedte az asszony bolond költekezését és beszüntette a pénzküldést.

A napokban történt, hogy egy este csak megint beállított Feri barátunk a régi vacsorázó helyre.

Nagyon szomorú volt! Kérdeztük mi baja, talán az fáj szerelmes szívének, hogy Magdusék elutaztak!

— Dehogy! — mondta keserűen, az fáj, hogy olyan ostoba voltam!

— Milyen ostoba?

— Legalább ezer forintig adósságba vertem magamat! Azonfelül halálra ki vagyok fáradva! Elpazaroltam a pénzt is meg az egészségemet is, hogy imponáljak Magdának. Biztosra vettem, hogy meghódítottam és azt is biztosra vettem, hogy mihelyt bevallo nek a szerelmemet, hát mentem a nyakamba borul. S a helyett, mikor a bucsu vacsora után (tizenöt forintos cukor, harminc forint a cigánynak és isten tudja mennyi pezsgőkontó!) a Hungáriából hazakisértem, hát

„mint legjobb barátjának megvallotta, hogy halálosan szerelmes abba a nyomorult hórihorgos Bogai főhadnagyba, a kit én mutattam be neki a Neptun-pikniken

s aki mindjárt előjárójában össze is veszett egy civillel érte, meg is vagdalta. A kölyök átkozottul jól verekszik.

Feri ur szomorúan lehajtotta a fejét: nagyot sóhajtott s rendelt még egy szódafröccsöt.

— Ugy bizony, a Magda bevallotta nekem, hogy szeret, esakhogy nem engem a világ legjobb emberének tart, — a kinek szívésegit sohasem fogja elfeledni. — Csak még arra kér, hogy a papának irjak az ő szerelmük érdekében.

— Nos, és te?

— Hát annyira még sem ment el az eszem, hogy ezt is megtettem volna, de bezzeg irt az öregnekem. Itt a levele. Az elejét ne is olvassátok! Hálálkodik szörnyű módon, hogy olyan derék ember voltam, azután pedig bámulatát fejezi ki a fölött, hogy olyan nagy ur lettem, a ki mint a lánya beszél, csak úgy dobálja a pénzt! Ez mind nem érdekes, de nézzetek, itt a levél végén mi van:

— Tudd ki, miféle ember az a Bogai, a kibe Magda bele van bolondulva?

Ha jóra való ember, hát Isten neki, vegye el. En nem kinlódom ezzel a leánnyal. Majd megbomlik utána! Hát mondjátok meg, mit csináljak?

— Ird meg, hogy léhűtő, gazember.

— No persze, hogy összevagdaldjon ráadásul. Nem, nincs már pénzem se párbajra, és doktorra. Legfeljebb egy lenne jó reám nézve, ha tudnám hogy lelő, legalább nem kellene kifizetni az adósságaimat. De ez nem bizonyos. Meg pisztolyra nem is verekszik! Eh, vigye el őket az ördög, hadd legyenek boldogok!

ügye napirendre kerül, a kedélyek le-
higgadnak és mindenek belátják, hogy a
tegnap meg nem alakított bizottságot
mégis csak úgy illik és úgy kell meg-
alakítani, hogy abban minden vallásfe-
lekezetnek egyenlően két-két szószólója
legyen.

A tárgyalásról egyébaránt a követ-
kező h iradás számol be:

Puky Gyula főispán jóval három
óra után a közgyűlést megnyitván, foly-
tatják a még hátralevő városi bizottsá-
gok megalakulását.

(Bizottságok választása.)

A központi választmányban csak
egy tagsági hely került választás alá és
pedig a Torday Gábor halála által meg-
üresedett tagság.

Ezt az állást a törvény értelmében
titkos szavazással kellett a bizottságnak
betölteni.

A szavazatszedő bizottság elnöke
dr. Wolafka Nándor, tagjai Nagy Sán-
dor és Némethy Sándor, jegyzője pedig
Tóby Elek volt.

Beadatott összesen 56 szavazat,
mely egytől-egyig Vargha Károly al-
jegyzőre esett.

Az igazoló választmány a követke-
zőleg alakult meg:

Megválasztottak. Elnök: dr. Kola
János, tagok: Márk Endre, Nagy Zsig-
mond dr., Popper Alajos dr., Simonffy
Imre és K. Tóth Kálmán, a főispán ki-
nevezte tagokul a bizottságba Géressy
Kálmánt, Komlóssy Arturt és Somogyi
Pált.

Az állandó bíráló bizottságban egy
tagsági hely üresült meg, a melyre a köz-
gyűlés Juhász Ignácot választotta meg.

Az egészségügyi bizottságba beva-
lasztottak: Elnök Bockó Sámuel, tagjai
lettek: dr. Bakonyi Samu, dr. Bruckner
Ernő, dr. Csikos Sándor, Györfi Aladár,
dr. Kalmár Barna, dr. Kenézy Gyula,
Kiss Aron, Kiss Albert, Körner Adolf,
dr. Popper Alajos, dr. Rotschnek V.
Emil, dr. Sz. Szabó József, dr. Ujfalusi
József, Vecsey Viktor és dr. Wolafka
Nándor.

A bizottságba 3 tagot majd a köz-
igazgatási bizottság fog kiküldeni.

Az állandó statisztikai bizottságot a
következőleg alakították meg. Elnök:
Kovács József, tagjai lettek: Csath
Zsigmond, Diesöffy József, Dobieczy
Sándor, Falk Lajos, dr. Fejér Ferenc,
dr. Freund Jenő, Fürst Odön, Géressy
Kálmán, dr. Kenézy Gyula, Kerpely
Kálmán, dr. Kocsár Gábor és Szilágyi
Imre

A népnevelésügyi bizottság elnöke
lett Oláh Károly, tagokul megválasztat-
tak: Dávid Mihály, Diesöffy József,
Géressy Kálmán, dr. Irinyi István, Kiss
Aron, Kiss Albert, K. Kiss József, Kul-
csár Endre, dr. Nagy Zsigmond, Pálfi
Gábor, dr. Peckó Ernő, dr. Popper Alajos,
Reichman Armin, Riekl Antal, Szilágyi
Imre, K. Tóth Kálmán, Józsa Vince és
dr. Wolafka Nándor.

A tanítók közül beválasztottak a
bizottságba a következő tanítók: Ká-
posztás Imre (ev. ref.), Kuthy Zsigmond
(zsidó), Molnár Ferenc (községi), Pápv
Sándor (r. kath.), Pólszter Adolf (ág. ev.)
és Plezsa Ferenc (gör. kath.)

A községi iskolaszék a következőleg
alakult meg. Elnök: Kovács József. El-
nökhelyettes: Oláh K. Jegyző: Varga
Elemér. Tagjai: Acél Géza, dr. Baesó
Dezső, dr. Derekassy István, Fried Emil,
Kaszanyitzky Endre, Kulesár Endre, Mis-
kolcay Jenő, Rosenfeld Salamon, Somogyi
Pál, Jóna Dániel és Váci János.

Az iparostanonciskolára felügyelő
bizottság tagjai lettek: Bészler Károly,
Bicó Gyula, Dávidházy Kálmán, Debre-
ceni Lajos, Dobieczy Sándor, Harmath
Gergely, Harsányi István, Horváth János,
Komlóssy Artur, Lőfkovics Arthur, Pető
István, Podolszky Béla, Riesz Henrik,
Serli Ede, Stegmüller Árpád, Stieber
János, Szántó Győző, Tóth Kálmán ipar-
test. eln., Tóth Kálmán ipartest. jegyző,
K. Tóth Sámuel, Jóna Dániel és Zellin-
ger Ede.

Elnököt az iparostanonciskola bi-
zottság választ.

A kórházi bizottság a következőleg
alakult meg. Elnök Kovács József, he-
lyettese Körner Adolf, tagjai: dr. Bakonyi
Samu, dr. Bruckner Ernő, dr. Kalmár
Barna, dr. Kenézy Gyula, Kis Aron,
Kiss Albert, L. Nagy Bálint, dr. Popper
Alajos, dr. Rotschnek V. Emil, Sz. Szabó
József, Vecsey Viktor és dr. Wolafka
Nándor.

A lótenyésztési bizottság elnöke hi-
vatalból: Király Gyula, tagjai lettek Fried
Emil, Koszorus Lajos és Jóna János.

A számonkérő székbe a közgyűlés
két tagot küld ki. Ujból a régi két tagot
választották meg és pedig Lengyel Imrét
és Juhász Ignácot.

*

Az elemi iskolák rendezésére hiva-
tott bizottságban tanácsi javaslat szerint
az összes vallásfelekezeteknek képviselve
kell lenni, miután az összes felekezeti
iskolák rendezéséről kell gondoskodni.

Kiss Albert: Az összes felekezeti
iskolák rendezéséről levén szó, e korszak-
ot alkotó intézkedés előtt kijelenti, hogy
ez a bizottság a multban csak kisebb és
tisztán a református iskolák ügyeire vo-
natkozó véleményadásra volt hivatva, de
nem ilyen fontos, nagy horderejű minden
vallásfelekezetet közelről érdeklő kérdés
elbírálására.

Dr. Wolafka Nándor: A bizottsá-
got fenn lehet tartani, de ez ügyben ér-
demleges határozatot ne hozhasson, csak
javaslatot. Az iskolaügy rendezésében
döntő elhatározással bízzák meg a nép-
nevelésügyi bizottságot.

Kovács József: Az iskolák rende-
zésére — így volt tervezve — egy na-
gyobb bizottságot kell választani. Ne
alakítsuk meg tehát az elemi iskoláztatás
ügyeit rendező bizottságot.

Nagy Zsigmond: Az összes feleke-
zeti iskolák ügyeinek rendezésére majd
választunk egy ad hoc bizottságot. Java-
solja, hogy ezt a bizottságot a maga ha-
táskörében csak alakítsuk meg.

Puky Gyula: Igenis ennek a bi-
zottságnak kell majd az iskolák rende-
zése ügyében dönteni. Epen azért úgy
kell megalakítani, hogy céljának megfe-
ljen. Adjuk ki az ügyet a tanácsnak,
hogy az tegeyen ebben a tárgyban az itt
elmondottakra tekintettel újabb javas-
latot.

A bizottság megalakítását a köz-
gyűlés ezek szerint elhatározta.

*

Az ev. ref. felsőbb leányiskola fel-
ügyelő bizottságába a közgyűlésnek két
tagot kell kiküldeni. A közgyűlés tago-
kul kiküldte Bészler Károlyt és Oláh
Károlyt.

Úgyancsak kiküldettek az ispotályi
vegyes bizottságba dr. Kola János és
Vecsey Viktor.

Kiss Albert és K. Tóth Kálmán
előadják, hogy eddig 4 tag volt a bizott-
ságba kiküldve, kéri tehát a régi rend-
szer fenntartását.

E szerint a közgyűlés a bizottságba

tagokul még kiküldte Oláh Károlyt és
Ronesik Lajost.

A róm. kath. főgimnázium felügyelő
bizottságába kiküldetnek Oláh Károly és
Nemes Kálmán.

A kereskedelmi akadémia felügyelő
bizottságába Ronesik Lajos és Oláh Ká-
roly.

A borellenőrző bizottságot a köz-
gyűlés a következőleg alakítja meg:

Elnök: Nemes Kálmán, elnök h.
L. Nagy Bálint, tagok Pálfi Gábor és
Váczy János.

A főispán a bizottságba kinevezi
Szabó Lajost, Biró Gézát, és K. Kiss
Józsefet.

Az esküdtképes egyének összeírásá-
ra kiküldött bizottság a következőleg
alakult meg.

Elnök: Kovács József, elnök he-
lyettes Vecsey Imre, tagjai: I. kerület:
Ifj. Kéki Sándor, Szilágyi Imre. II. ker.
Kertész János, Tóth István. III. kerület:
Dr. Baesó Dezső, Komlóssy Dezső. IV.
kerület, Dr. Fejér Ferenc, Dr. Kemény
Mór. V. kerület, Dr. Kocsár Gábor, Pálfi
Gábor. VI. kerület, Horváth István, Ju-
hász Ignác.

Az adópenz szállító bizottság tag-
jai lettek: Bihari István, Csanak József,
Fleischmann Mór, Hauer Bertalan, Hoch-
felder Jakab, Lukács Armin, Bilkei Kö-
vesdi Imre, Dr. Széll Kálmán, Török
Bálint és L. Nagy Bálint.

(Folyó ügyek.)

Ezután a rendes folyó ügyek tár-
gyalására tért át a közgyűlés. Kovács
József polgármester bejelenti, hogy a
városi szeszkereskedés üzletvezetője 3 évi
jutalékának megvizsgálására kiküldött 8
tagu bizottság egy tagja lemondott. A
tanács javasolja, hogy a lemondott tag
helyett ne válasszanak újat, miután az
ügy lebonyolításának a 7 tagu bizottság
is megfelel.

A közgyűlés ilyen értelemben ha-
tároz.

Az utadó 1903—1904 évi költség-
előirányzatát a közgyűlés minden vita
nélkül elhatározta.

A debreceni-hajdunánási vasutttársas-
ság a barom vásártér melletti órház cél-
jaira 536 négyszögöl területet kér négy-
szög ölenként 2 koronáért. A tanács ja-
vasolja a terület átengedést ezért az
árért s a közgyűlés tanácsi javaslatot el-
fogadja és kimondja, hogy az elidegenít-
és tárgyában, a törvény rendelkezésében
képest legközelebbi közgyűlésén névsze-
rinti szavazással dönt.

A városi tanács azt javasolja ezután
a törvényhatósági bizottságnak, hogy a
sertésvásártér kibővítése végett vegye
meg a vásártér melletti Szakácsi és La-
katos féle majorsági földeket.

Gyarmathy István: Nem látja szük-
ségét annak, hogy a sertésvásártér bő-
vítsük.

Horváth István szintén nem fogadja
el a tanácsi javaslatot. Van a sertésvá-
sártér mellett a városnak saját földje, ha
bővíteni kellene a vásártérrel, használja
fel a saját földjét a bővítésre.

A közgyűlés elhatározta, hogy a ta-
nács által ajánlott földterületeket nem
sajátítja ki.

Ezután a közgyűlés a házadó össze-
írásánál felmerült és felmerülendő költ-
ségek fedezésére 4000 korona póthitel
szavazott meg.

A legelőbér hátralékokra vonatko-
zólag Ábrahám László t. főügyész javas-
latára a tanács azt az előterjesztést teszi,
hogy 4364 koronát a hátralékokból, mint
bevehetetlen összeget irjon le a város-
ról.

Horváth István nem járul hozzá

tanácsi előterjesztéshez. Adják ki a hátralékosok névsorát a gazdasági bizottságnak s az tegyen javaslatot, miután megvizsgálja, hogy vajjon csakugyan bevezethetetlenek e a töröltetni javasolt öszszegyek

Juhász Ignác az irányban intéz kérdést a tanácshoz, hogy vajjon végre lett-e hajtva az a régebben hozott közgyűlési határozat, hogy a ki a legelőbbről hátralékban van, míg a hátralékát ki nem fizeti a legelőt nem használhatja.

Váczy János: Végre lett hajtva, de akik hátralékban maradtak a legelőbbről, azok úgy játszották ki a hatóságot, hogy nem az igazi nevükön bérelték ki továbbra a legelőket.

A közgyűlés a Horváth István javaslatát fogadta el.

Ezután a nyugdíjügyekre tért át a közgyűlés. Simonffy Imre volt polgármestert 6020 kor. évi nyugdíjjal, Hajdu Gyula tanácsost 2240 korona évi nyugdíjjal nyugdíjazta.

Nyugdíjazták végül Boda Bálint, Damas Lajos és Parti Gábor közrendőröket.

Kémeri Mikó Lajos volt városi tisztviselő özvegyének a közgyűlés évi 606 korona özvegyi segélyt, Kiss Lajos volt erdőőr özvegye részére pedig évi 146 korona özvegysegélyt s gyermekei számára évi 146 korona nevelési járulékot szavaz meg.

Végül okleveleket hirdettek ki, mely után a közgyűlés véget ért.

× **Tiszteletbeli kinevezések.** Puky Gyula főispán tegnap a városi közgyűlésen kihirdette a tiszteletbeli kinevezéseket.

E szerint a főispán kinevezte:

Tb. főjegyzővé: Bészler Károly tanácsost.

Tb. tanácsnokká: Kóncz Ákost, Vargha Károlyt, Hanke Lajost és Udvarhelyi Gézárt.

Tb. főügyész: Magoss György dr. és Irinyi István dr.

Tb. alügyész: Dóczy Emil dr. és Fejér Ferenc dr.

Tb. főorvossá: Balkányi Ede dr. és Bruckner Ernő dr.

Tb. kerületi orvossá: Szalay Béla dr. és Széll Kálmán dr.

Tb. aljegyzővé: Illésy Gyulát, Fittler Jenőt és Kovács Kálmánt.

Tb. számvevővé: Szentgerlicei Nagy Lajost.

Tb. városgazdává: Rácz Gézárt.

Tb. rendőrkapitánynya: Erdélyi Istvánt és Jeney Miklóst.

Tb. rendőrfogalmazóvá: Mile Pált.

× **Hitelesítő közgyűlés.** A szép esendben lefolyt két napos városi közgyűlés jegyzőkönyvét ma délután 3 órakor fogják hitelesíteni Puky Gyula főispán elnöke alatt. Ugyanekkor teszik le a hivatalos esküt az újonnan kinevezett tb. városi tisztviselők is.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Diák hírlapirodalom. Tegnap jelent meg a Debreceni Főiskolai Lapoknak 7-ik száma. Ez a szám is tartalmas és több tudományos cikket tartalmaz. — A vezér cikket Milotay István írta, a tárcá rovatot pedig Nagy Mihály tölti be elbeszéléseivel. Szép verseket közölnek Gyökössy

Endre, Milotay István és Nagy Zoltán. Úgyes érkezést irt Nagy Sándor a hunmagyar rokonságról. Milotay István pedig szellemes megvilágításban ismerteti Beöthy Ákosnak nagyszabású politikai tanulmányát; a magyar államiság fejlődése, küzdelmei címen. A hírek rovata élénk ifjusági életről tesz bizonyosságot.

BUDAPESTI TUDÓSÍTÁS.

Rudolf királyi emléke. Rudolf királyi halálának tizennegyedik évfordulóján a budai királyi palota Szent-István templomában gyászmise volt, a melyet Hanter Károly apátplébános tartott. A gyászmisén jelen voltak Klotild főhercegnő két leányával, gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy, lovag Löwenstein szertartásmester, Gallé Antal főfelügyelő várkapitány, báró Bánffy Gyula testőrhadnagy valamint az udvarnagyi hivatal és a várkapitányság tisztikara, továbbá a testőrök és a palota összes személyzete.

H I R E K.

Napló.

Iparmúzeum, nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e 9—12-ig.

Jan 31. A jótékony nőegylet tombola-estéje. Arany Bika.

Febr. 1. Az iparos kör bálja. Arany Bika.

Febr. 4. A szintársulat jelmezes estéje. Angol-Királynő.

Febr. 5. A keresk. és iparkamara közgyűlése.

Febr. 6. Műpártoló egyesület választmányi ülése.

Febr. 7. A Csokonai-kör felolvasó ülése. Városháza.

Febr. 7. A vörös kereszt egyet. bálja. Arany-Bika.

Feb 14. A műpártoló egyesület művészestéje Arany Bika.

Feb. 15. Az iparos ifjuság tánmulatsága. Arany Bika.

Febr. 21. A függetlenségi párt estéje. Arany Bika.

Febr. 22. Ipartestület közgyűlése.

Febr. 22. Evang. filléregylet tea-estéje.

A nőegylet mai estéje.

— jan. 31.

A Szávay Gyula Eleven Kalendáriumának főrobája ma délelőtt 11 órakor lesz a Bikában.

A darab öszszpróbái kitünően sikerültek és szinte minden várakozást felülmúltak. Az ötletes, humoros apróság az egyes hónapok hangulatát elmésen és költői szin pompával kifejező sorok városunk hölgy világának legszebb tagjai ajakáról megérdemlik a legnagyobb érdeklődést és ez az érdeklődés nem is marad el, hogy az árvák és szegények is élvezzék a nőegylet semmit nem kimélő fáradozásai jutalmát.

Pontban 8 órakor fog a szinpad függönye felgördülni s a ki nem akar az értékes dologból semmit elmulasztani, pontosan ott legyen.

Szép leányok, tarka, ötletes, mulattató darab és ragyogó jelmezek, műkedvelőktől szinte szokatlan ügyesség

fogja feledhetlenné tenni az estét. Aztán megkezdődik a tombola, sok szép nyerelemény tárgyat fognak kisorsolni s akiknek a szerencse kedvezni fog, a nőegylet áldozatkészségére nem lehet panasza.

A képes Eleven Kalendárium előadására szinlapokat fognak darabonként 20 fillérért hölgyek árusítani. Maga a szinlap is humorosan van megszerkesztve.

Izelitül ime belőle egy rész:

Itt először, itt utoljára, soha többé

Debreceni képes Eleven Kalendárium az 1903-ik esztendőre.

Dramai operett vidám tragikummal. Irta: Szávay Gyula.

Személyek: Százestendőös jövendőmondó Pirkler Ernő ur, B. u. é. k. kisasszony, Január leánya Hutiray Palika k. a., Asszu Tibor, jogász Hallósy Odön ur, Mohai Agnes Kubai Margit k. a., Carneval herceg Kemény Emil ur, I. ső Aranyhal Molnár Margit k. a., II-ik Aranyhal Molnár Agnes k. a., Öreg honvéd Nagy István ur, Honleány Bernáth Gizi k. a., György lovag Balogh Sándor ur, I. Kis fecske Ludány Maresa k. a., II. Kis fecske Varga Stefi k. a., Május Szabó Margit k. a., Rövid iker Buzás Antal ur, Hosszu iker Bánó Dezső ur, I-ső Vakáció k. a. Beke Erzsike k. a., II. Vakáció k. a. Veszter Malvin k. a., I. Rák Sárvány Zoltán ur, II. Rák Sámly László ur, Arslán ur Osernatony K. ur, Buzavirág leányzó Gyémánt Ilonka k. a., Több ismeretlen **, Szeptember ur Mikecz Károly ur, Munka Hutiray Palika, Multság Szabó Margit k. a., Szület **, Hortobágyi Pityi Pali regruta Dumbrava Livius ur, Nyilas Amor Kuthy Anna k. a., Stüsszi vadász Szekér Ernő ur, Angyal Kubay Margit k. a., Szilveszter, napszamos Begedy Péter ur.

A díszletek és szinpad gépezeteket készíté Gyöngyösy mester. Azok részére akik az estélyre a belépő jegyet már megváltották. — Páholyjegy: Két szép mosoly. Földszinti támlás állóhely: 1 mosoly és 2 tapsigéret. Számozott sétáló hely: 1 jómagaviseleti ígélet. Pénztárcanyitás esti 8-kor. Pénztárcá-csukás reggel 6-kor. Előadás után tomboló jókedv és tombola-játék.

* **Népesedik a kamara.** A debreceni kereskedelmi és iparkamarának, mint a legközelebbi közgyűlés elé készített elnöki jelentésből kitetszik, a mult évben 10.890 kereskedője és 24.147 iparosa volt. Ez övre 12.186 kereskedő és 27.130 iparos van öszszelajstromozza. A kamarai illetékek mult évi kivetésének öszszege 44.29 korona volt. Az idei 47.915 korona Eszerint a folyó övre 4279-cel több a kereskedők és iparosok száma s az illeték ugyanazon kivetési kulcsal 3485 koronával magasabb. A kamara irodája teljesen újjászervezte és rendezte az illetékezelési munkát. A megnyílt nyilván tartások azt tanusítják, hogy dacára az ez évi fokozott tevékenységnek, sok kinn a hátralék. Nem is apadhat ez addig, mig Debrecen városa meg nem embereli magát, mert az öszszes hátralékból, 42000 koronából 24.820 korona Debrecen városára esik. A többi megoszlik hét vármegyére 989 községe és városa között s Debrecen után a legnagyobb hátralékosok Nyiregyháza (1505 kor.) Szatmár

(910 kor.) Kis-Várda (854 kor.) — A kamara ez ügyben felir a miniszterhez.

* **Athelyezés.** A m. kir. budapesti I. honvéd kerületi parancsnokság Acél Vilmos honvéd főhadnagyot a debreceni 3. honvéd gyalog ezred 3. zászlóaljától ugyancsak a 3. honvéd gyalogezred Zilahon állomásozó 4. zászlóaljhoz helyezte át. Acél főhadnagy új állomás helyét február 1-én foglalja el.

* **A vadászati évad vége.** Február elsejével beáll a vadászatban a holt időny. Fogolyt és őzet már 15-étől kezdve nem szabad lőni s így az e fajta pocsénya ma már az étlapon se szerepelhet. A nyulakra a tilalom e hó végével áll be, azután míg csak a hosszucsőrűek meg nem érkeznek, vége minden vadászdiéső-ségnek.

* **Csokonai-est Budapesten.** Debrecenben, Csokonai szülővárosában jóleső érzést keltett az a szép ünnepség, mit tegnap Budapesten rendeztek a nagy költő emlékeztetőre. Az érdekes ünnepségről következőket írja a B. H.: A Barcsay-utcai gimnázium diákjai ma Csokonai-estét rendeztek az Urániában, a melyerre az alkalomra — az előadás jóvédelmét a gimnáziumi segítőegyesület és a csurgói Csokonai szoboralap kapták — zsufolásig megtelt hálás közönséggel, szülővel, testvérrel és jóbaráttal. A fiuk meg is érdemelték az érdeklődést a nagy költő emlékének jegyében rendezett ünnep találékony volt és nemes lendületű, a mi pedig benne különösen kedves, hogy minden produkciója a diákoktól telt ki. Előadták a Tempeffinek, Csokonai töredékes szatirjának egy részét, meg az esküjelenetet a Jókai Szigetváry vértanujából. A kis színészek lelkesedéssel pótolták azt, a mi mesterségük tudásából hiányzott. Egyik tanuló szép tanulmányt írt és olvasott föl Csokonairól, másik kitünően szavalt, a gimnázium ének- és zenekara pedig ügyes diákkarmestere vezetésével a nóták, szimfóniák és egyéb zenedarabok egész bokrétaival kedveskedett.

* **Uj trachoma-orvos.** Dr. Sárváry Gyula tisztifőorvos jelentést tett a tanácsnak, hogy bár városunkban a trachomas betegek száma nem szaporodott, a rendszeres gyógykezelés, ellenőrzés és főleg a megelőző és óvó intézkedések annyira igénybe veszik a jelenleg kinevezett egy szemorvost, dr. Somogyi Zoltánt, hogy egymaga az összes teendőket elvégezni nem képes. Jelentésében kérte a tanácsot, hogy dr. Somogyi Zoltán mellé nevezze ki dr. Burger Péter orvost. A tanács méltányosnak találta dr. Sárváry előterjesztését s dr. Burger Pétert 1903 február 1-től kezdve megbizta a trachoma-orvosi teendők végzésével. Dr. Burger Pétert kinevezése alkalmából számosan üdvözölték — s barátai este barátságos lakomára gyűlnek össze az Angol Királynő fehértermében.

* **Nessi Pál katonai rangja.** Az országszerte nagy feltűnést keltő s nagy hűhóval járó Nessi-féle ügy hátulütője, hadnagyi ragjáról leköszönése és ennek elfogadása tegnap jelent meg a hivatalos lapban. Az érdekes kis közlemény szóról-szóra így hangzik:

560 eln. sz. rendeletével, 1903 január hó 24 vel Nessi Pál budapesti I. honvéd kerületi parancs-

nokság nyilvántartásában álló szolgálaton kívüli viszonybeli hadnagyt szolgálati kötelezettségének teljesítése után tiszti rendfokozatának megtartása nélkül saját kérelmére elboesátotta.

* **Előjárósági tagok jelölése.** Az ipartestületi előjárósági tagok egyrészének, névszerint Kuruc Miklós, Szedlák József, Stegmüller Árpád, Ungváry Mihály, Konrád János, Bisotka Gábor, Friedvalszky Rezső, Szabó Ferenc, Blaskovits Mihály, Katona József, Debreceni Lajos és Flaschner Györgynek a február 22-iki ipartestületi közgyűlésen lejár a megbízatása s a közgyűlés új választással tölti be a tizenkét előjárósági tag helyét. A közgyűlést megelőzőleg az egyes szakosztályok előértekezleteket fognak tartani, melyen az előjárósági tagok jelölésére nézve határoznak. Ezek a szakosztályi ülések a következő sorrendben lesznek: február 8-án vasárnap délelőtt 9 órakor szakosztályi értekezlet tartanak a kőművesek, délelőtt 10 órakor az ácsok, 9-én hétfőn délután 3 órakor a késesek és csutorások, 10-én kedden d. u. 3 órakor a fodrászok, 4 órakor a mézeskalácsosok, cukrászok és sütőmesterek. 11-én szerdán délután 3 órakor a hentesek, 4 órakor a fazekasok és kályhások, 12-én csütörtökön délután 3 órakor a szabók, 4 órakor a kerékgyártók, és 13-án délután 3 órakor a lakatosok, 4 órakor az asztalosok és kárpitosok tartják előjárósági tag-jelölő szakosztályi üléseit.

* **Békéltető bizottsági ülés.** Február 3-án kedden délután 4 órakor az ipartestület békéltető bizottsága ülést tart Bereczky Lajos rendőrfogalmazó iparhatósági megbízott elnöke alatt. Tárny: folyó ügyek.

* **Ipartestületi ülés.** A hosszúra nyúlt tárgyalások miatt szerdán délután nem tudta befejezni az ipartestületi előjárósági ülést. Ma délután 5 órakor folytatták gyors egymásutánban tárgyalva le a hátramaradt folyó ügyeket. Nevezetesebb dolog nem fordult elő. Megemlítjük, hogy az ipartestület Jablonkay Gábor elaggot iparosnak 19 korona segélyt szavazott meg és hogy januárban ipart váltott 25 és ipart megszüntette 28 iparos.

* **Az időről.** A szegedi időjárás jósolata beteljesedett. Az idő enyhére fordult s elkövetkezett a sárcipók korszaka. — Budapesti jelentés szerint a Dunán tegnap óta a jégviszonyok nem változtak. A víz a fővárosnál 26 centiméternyi áradás mellett mai magassága 374 centiméter. A jég, a mint tegnap megesusamolott, most is változatlanul áll a Margit-hidtól a Ferenc-József-hidig, a honnan a folyam a Csepel szigetig teljesen jégmentes. A bajai jégtorlasz még mindig áll. A méliékfolyók jégviszonyaiban változás nem állt be.

* **A vasutasok mulatsága.** A debreceni, M. A. V. altisztikör saját könyvtára javára február 14-én szombaton az állomás éttermében zártkörű táncvigalmat rendez. A mulatság 8 órakor kezdődik Kiss Béla jónévű zenekarának közreműködése mellett. Belépti-díj személyenként 2 korona, családjegy 4 korona. A népesnek és fényes sikerűnek ígérkező mulatság rendezősége a következőképp alakult meg: Szűcs István elnök, Czerovszky László alelnök, Juhász Gábor titkár, Csánádi József alelnök, Horváth Kálmán, jegyző, Udvarhelyi Lajos pénztárnok, Deseő Zoltán jegyző, Bajomi Mihály, Soós Mihály ellenőrök, Borneyi Sándor körgazda, Vanicskó József, Madar Károly ellenőrök, Thalviser Alajos, Affonyi Ist-

ván, Hanitz Miklós számvizsgálók, Magyar Dezső könyvtárnok.

Rendezők: Almási Károly, ifj. Almási Károly, Asztalos Gábor, Budai Antal, Balogh János, Bögel József, Bartók János Brilla Ferenc, Braxororis Béla, Balogh József, Bálint János, Botos József, Borsy Lajos, Békési Ignác, Báthori Károly, Czabán László, Császár Sámuel, Darvas Sámuel, Dobra Miklós, Darvas Béla, Darai István, Dózsa János, Dóczy Béla, Egei István, Földváry Mihály, Furman Géza, Fülöp János, Fischer Mihály, Faragó Sándor, Fischer Rudolf, Gálik András, Gáthy György, Grigásy Ferenc, Hann Dezső, Hajdu Lipót, Halmy Kálmán, Höffer Antal, Jeney István, Jankovich Sándor, Jolsvay Imre, Jobbágy Ferenc, Kovács Dezső, XI. Kovács József, Karsay János, Kleinráth János, Keresztessy István, Kiss Ferenc, Kiss István, Kiss Mihály, Karászy Lajos, Kemecey Ferenc, Kásparek Rezső, Kereszmáros Ferenc, Kapussy János, Kertész Kálmán, Keczer Jenő, Kacsmarik Gyula, Kaczovszky Gyula, Körössy László, Kőszegi János, Lovass Bertalan, Lőrinczy István, Lendvay Mihály, Lisztai István, Megyeri György, Matura József, Molnár Gyula, Molnár József, Márton Bertalan, Nagy Gyula, Nagy Elemér, Nagy Sándor, VI. Nagy Ferenc, V. Nagy Ferenc, Nyiri Dezső, Nagy Lajos, Nagy Dániel, Nagy Károly, Nagy János, Orosz Mihály, Patai Lajos, Pécsi Pál, Pető Károly, Pál László, Paulik József, Palyó János, Rathbauer Róbert, Rónai János, Ráday János, Ráday József, Rácz Mihály, — Réthy Endre, Rotha Iedesz Gábor, Soltesz Gyula, Sárosi József, Svecs Gyula, Sidó Géza, Szita József, Szemerédi Ferenc, Szunyogh József, Szkyva Hugó, Székely Károly, Szatay Ferenc, Szekerka János, Szabó György, Szécsi József, Szabó Ferenc, Szepesi Pál, Szathmári Géza, Szuchy János, Szentesi József, Szücs Sándor, Szerdahelyi István, Szénási Gábor, Tóth Lajos I., Turócy József Turgyán, Tivadar, Tóth Mihály, Takács Károly, Tóth Lajos II., Than József, Urai Kálmán, Veréb János, Velker János, Vay György, Zöld István.

* **Planquette halála.** Egy esomó, világszerte ismert melódia esendül meg a fülünkben, ámbar gyászshírét halljuk. Párisból jenteni egy tavisat, hogy Robert Planquette, a kiváló zeneszerző hirtelen meghalt. Szívzselhűdés ölte meg a népszerű mestert, a kinek, hogy csak két daljátékát említsük, Cornevillei harangokja és Ripp-van Winkleje bejárta az egész művelt világot. Planquette Róbert 1850-ben július 21-én született Párisban s ott járt a konzervatóriumba is, a hol Dupartól tanult. Első monológjait és szonettjeit Judie asszony számára írta, kiválik közülök az *On demande une femme de chambre*. Világhírűvé lett, amikor 1877-ben a Folles Dramatiques színpadján előadták a Cornevillei harangok című daljátékát. A daljáték óriási sikert aratott és csakhamar bejárta az egész civilizált világot. Azután egymást követték Planquette többé-kevésbé népszerűvé lett darabjai, így: *Le Chevalier Gaston*, *Le voltiqueurs de la 32 e*, *La Cantinière* és *Ripp van Winkle*, mely 1886-ban került színre s mindenfelé csaknem éppolyan nagy sikert aratott, mint a Cornevillei harangok. Planquette újabb darabjai: *La Princesse Colombine* és *Le Talisman*: közzülök az utóbbi Varázsgyűrű címen néhány évvel ezelőtt színre került a népszínházban. Planquette kiadott egy füzet katonai dalt is: *Refrains du regiment* címen. Utolsó műve a *Garasos kisasszony* volt, melyet négy évvel ezelőtt mntatott be a magyar színház.

* **Halálozások.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalnál: Kovács Ferenc ev. ref. 14 napos, öz. Orosz Péterné ev. ref. 73 éves, Borsó Antal ev. ref. 5 hónapos.

* **Ismeretlen halott.** Tegnap délután a P. Ladány felől érkező vonatból kiszállott egy földmivesnek látszó, egyszerűen öltözött idősebb ember. Alig ment végig a kijárat előcsarnokán, összeesett s mielőtt orvosi segélyben részesítették volna, meghalt. A vasuti rendőr-különítmény a kórházba szállította az ismeretlen halottat, kinek hozzátartozóit, nevét, illetve kilétét most hatósági uton fogják kinyomozni. A hullát felbontják.

x **A katonazenekar hangversenyét** február 1-én Vasárnap este megtartja a *Márkus Jenő* éttermében.

* **A korona takarékos és hitelszövetkezet.** 1903. évi január hó 1-én megnyitotta a 3-ik évtársulatát. Ezen új év társulatra a beiratkozások a szövetkezet Piac-u. 6. szám alatti helyiségében teljesíthetők. Minden törzsbetét után *hetenként 1 korona fizetendő.* A intézet előnyei: *törzsbetetei 6 százalékot jövedelmeznek, kötelező heti betétekkel előmozdítja a takarékoskosságot, továbbá minden törzsbetét után 200—260 korona kölcsön kapható.* Miután a szövetkezet a kölcsönök külön visszafizetést nem kívánja hanem az a heti betétekkel törlesztődik, egy a szövetkezet kölcsönei a könnyű visszafizetési módokat által különösen előnyösek kereskedőnek, iparosoknak mezőgazdáknak és hivatalnoknak egyaránt. *A kölcsönök kezesség mellett betáblázására és biztosítékul elfogadható értékekre adhatók.*

A két év társulatba beiratkozott 1529 tag heti 4948 korona befizetéssel. A befizetett tőke 463721 korona. A belépés ez idő szerint még mulasztási illeték nélkül történhet.

x **A „Polgári takarékos és segélyszövetkezet.”** (Piacz utca 83. sz. a.), mely ez időn is 6% osztalékot ad tagjainak, — ez uton értesíti a t. közönséget, hogy a most alakult VII. évtársulatba tagok még mindig mulasztási illeték nélkül léphetnek be. *Kölcsönöket a t. VII. évtársulatról is folyósít.*

x **Csicsó Lajos** fűszerüzletében egy jó házból való — 14 éves fiú felvétetik tanulónak.

S Z I N H Á Z.

Színházi műsor:

Jan. 31. szombaton: *Bányamester* daljáték, C.

Febr. 1. Vasárnap: délután *Gésák*, énekes játék, este *Endre és Johanna*, történeti színmű.

— (*Endre és Johanna.*) Holnap vasárnap kerül színre *Rákosi Jenő* gyönyörű alkotása, az *Endre és Johanna* című történeti szomorújáték. A szegedi színház is épen most készül e remek mű felújítására.

(*Tóth Ilonka — Klenovicsné.*) A kassai *Felső Magyarország* írja a következőket: *Tóth Ilonka bucsuja.* *Tóth Ilonka* a kassai Nemzeti színház fiatal nagytehetségű tagja — mint már említettük — február hó 1-től szerződést bont Komjáthy

János szinigazgatóval, hogy örök szerződésre lépjen Klenovits György a debreceni társulat hős szerelmesevel az — ol-tár előtt. A közönség bizonyára szívesen és igaz szeretettel kívánja a legzavartalanabb örömeiket a szerelem füzte frigyéhez s bár sajnálja távozását, — az ember elvégre önző és saját gyönyörűségét nehezen áldozza fel — mindamellett hiszi, hogy az új szerepkörben feltalálja azt a meleg vonalmat, a mely itt környékezte Tóth Ilonka távozása előtt még egyszer fellép a kassai színpadon Vasárnap bucsuzik ugyan a Cigány népszínmű Rózi szerepében. A fiatal művésznőnek az egyik legjobb szerepe, a melyben fényes tehetségét bőven csillogtathatja. A Rózi igen valószínű, végleg bucsuja is, mert egyelőre visszavonul a színpadtól, hogy új szerepét — a feleséget, teljes odaadással kreálhassa. A bucsu alkalmával a kassai közönség a menyasszony művésznőt nagy ovációban fogja részesíteni, számos tisztelői elhalmozzák a szeretet minden jelével s ez lesz majd a kassai közönség — nászajándéka.

TAVIRATOK.

A királyi udvartartás

Budapest, jan. 30. (*Saját tudósítónk távirata.*) A képviselőház pénzügyi bizottságának ma esti ülésében *Szell Kálmán* miniszterelnök kijelentette a királyi udvartartás költségeinek felemelésénél, hogy Budapesten *új magyar darabot gárdát szerveznek.* A gárda hatvan emberből áll, élén egy tábornokkal. A gárda állandóan Budán fog székelné. A magyar udvarnagyi hivatal személyzetét is szaporítani fogják, ezek a királyi palotában laknak és az udvartartási szolgálatot állandósítják.

Botrány a Reichsrathban.

Bécs, jan. 30. (*Saját tudósítónk távirata.*) A reichsrath mai ülésének kezdetén híre járt, hogy az osztrák cukorgyárosok a parlament egyik bizottsági

termében tanácskoznak. A hír hallatára *Lemisch* és *Gellnbogen* képviselők azonnal meginterpellálták az elnököt, hogy van-e tudomása a gyűlésről, mely ellen tiltakoznak, nem akarván, hogy a reichsrathban melléparlament képződjék. Az elnök kijelentette, hogy az ülésről most értesült; tőle senki sem kért engedelmet.

Erre óriási láрма támadt. Az ülést fel kellett függeszteni.

Wolf és *Vukovics* több szociáldemokratával és *Schönerer*-pártival kirohantak a ülésteremből:

— *Dobjátok ki a cukorbárókat!* — kiabálták és a folyosón át a cukorgyárosok termébe siettek.

Ott fenyegető állásba helyezkedve kiabáltak: — *ki a bözzezsíddókkal! Takarodjanak!*

Majdnem tettelegességre került a sor. A cukorgyárosok izgatottan feleltek. Ők a kormány meghívására jöttek ide tanácskozni.

— *Határtalan szemtelenség velünk így bánni!*

Walz képviselő magából kikelve ordította a gyárosok felé:

— *Aljas csöcselék!*

A gyárosok kénytelenek voltak a termet elhagyni.

Körber miniszterelnöknek bejelentették a botrányt. *Körber* sajnálkozását fejezte ki az esett felett. Egyik cukorgyáros *Walz* képviselőt provokáltatta.

A botrányt okozó képviselők aztán visszatértek a reichsrath üléstermébe, hol a napirendet tárgyalták.

Gabonatözsde.

Budapest, január 30. (*Saját tudósítónk távirata.*) Buzakinálat mérsékelt, vételkedv korlátolt. Nyugodt irányzat mellett 15,000 métermázsza került forgalomba, kezdetben alig tartott zárlatnál 2 és fél üllérrel olcsóbb áron. Idő: derült.

Buza áprilisra	7.61—62.
Rozs áprilisra	6.63—64.
Zab áprilisra	6.12—13.
Tengeri májusra	5.92—93.
Repece augusztusra	11.75—85.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Fernolendit

A világon legjobb lábellenő és fénycsem világos lábellenőnek melykiváló szép fényt és tartósságot ad a bőrnek. Elhasznált pörésítés sárga vagy barna bőrnek a **Lyosin** egészen új fényt ad

Alapított 1882. Gyári raktár Bécs, I. Schulerstrasse 21. Mindenütt kapható

Kiadó lakás.

A Hunyady-utcában kiadó egy kényelmes uri lakás, áll: 2 utcai szoba, egy előszoba, 3 udvari szoba, egy kézi kamara, egy üveges folyosó, pincze konyha, kamara, pincze és mosó konyhából. Kiadó 1903 évi május 1-től. Évi bér 1200 korona.

Bővebb felvilágosítást ad a **Kiadóhivatal.**

Pénztárosnő

detailkereskedésbe kerestetik felvételre. — Kik már hasonló foglalkozás mellett gyakorlattal bírnak, előnyben részesülnek. — Írásbani ajánlatot „Pénztárosnő” czim alatt a

„Szabadság” kiadóhivatalába küldendő.

Eladó.

Rudolf trónörökös
Osztrák-Magyar Monarchiája.

Füzetekben német nyelven.

Egy negyed árban.

Kifogástalan, tiszta állapotban.

Czim megtudható a: **Kiadóhivatalban.**

Két I-ső emeleti s udvari szoba garzon lakásnak és egy bolthelyiség.

azonnal kiadó.

Értekezhetni lapunk kiadóhivatalában.

Örökös tavasz megkezdése.

Nemcsak szép levágott virágok és kötött csokrok, de nagy mennyiségű cserepekben nyíló virágok is vannak állandóul készletben, u. m.: jáczintok, tulipánok, Primulok, Cyklamon, valamint cameliák és azaleák olesó árban és nagy választékban.

A t. közönség b. pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Paczelt János!

mag- és virágkereskedő.

A legjobb arc-szépítőszert a **SERAIL-ARCZKENŐCS,** mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan. } Kíváló toillet szappanok a
Epe-szappan. } o kenőcs használatához o

Serail-crème. nappali használatra. =

Serail-puder. Kiváló finom arcpor háromszinben, fehér, rózsaszín és krémé 1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Főraktár: **Dr. Rothschnak V. Emil, Mihalevits Jenő, Téth Béla, Füleky Pál, Muraközy László, Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jóna** urak drogueriájában.

Kapható továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerészében, Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerertárban.

Miért szenved? mikor önnök a biztos gyógygyógyulásra a legrégebbi sebeknél is kilátása van és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi centifolia-kenőcsöt

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használatik: a gyermek ágyasok mellbajainál, mellkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon csontokon, sebeknél, sósusz, dagadt lábaknál, sőt csontszunál is; ütött, szurt, lött, vágott és roncsolt sebeknél; az idegentestek kiválasztásánál, mint üveg és faszilánk, homok dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinöves, karbunkulus, új képződmények, valamint ráknál körömméregnél, körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kisebbet lábaknál. Egét sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganat, vérdaganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb. stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely és omagolással, postaköltséggel és szállító levéllel együtt 3 korona 50 fillér. Számítalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető: Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem, vigyáznia, hogy minden tőlegyen a cég „Orangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada, beégetve legyen.

THIERRI A. gyógyszerész
balzsama és centifolia-kenőcse.

E két gyógyszerében felülmulhatlan szer, sohasem romlik el ellenben minél régebbi lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és sem meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van natasukés segitenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosai ajánlani hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olesó, megbízható, amellet teljesen ártalmatlan, világhírű szerrel, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertett védjegyekkel valódi kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és cizmezni.

Thierry (Adolf) Orangyal-gyógyszertára Pregrada . .
Rohitsch Sauerbrunn mellett. Közp. raktár Budapest: Török J. gyógyszerész Zagyarában: Mittebach S. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerész él.

KIVALÓ ERŐSÍTŐSZER

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

hustól készült és annak tápanyagát tartalmazó istelen, könnyen oldódó Albumose készítmény a legbizalmas erősítő szer

grence és a táplálkozásban elmaradottaknak, ideg-, mell- és gyomor-betegeknek, beteggyasoknak, angol kórban szenvedő gyermekeknek, návalóknak, narkózióban

vas-Somatose

alkalmas a sápkórosoknak lesz ajánlva az orvosok által.

Vas Somatose nem egyéb, mint a szerves összetételű vasat, a milyen alakban a vas az emberi testben van jelen, tartalmazó Somatose Somatose rendkívül gyorsan az étvágyat.

Raktáron van az összes gyógyszerertárakban és gyógyszerkereskedésben.

ein aus Fleisch hergestelltes, geruch- und geschmackloses **NÄHRMITTEL** in Pulverform.

VOR FEUCHTIGKEIT ZU SCHÜTZEN !!